

ki smo jih dobili, po katerih se med in mleko cedi, v katereh pa ti gospodje gospodarijo, nam pa mesec v vodi kažejo, katerega itak na nebu vidimo in nas kmete in sploh Slovence brijejo.

S pozdravom vaš P. S.

Nesreča. Ogljenčev kisik, ki se razvija pri novem vinu, je umoril te dni pri Sv. Juriju ob Pesnici viničarico Reiter. Njen mož je šel v klet pogledat k moštu, a ogljenčev kisik ga je omamil, da je obležal v kleti. Žena ga je šla iskat, ker ga predolgo ni bilo nazaj; ko pa je prišla v klet, jo je kisik zadušil, da je obležala mrtva. Došli ljudje so pa moža rešili še živega iz kleti.

Otrok zgorel. V Draženbergu pri Sv. Ani na Krembergu se je nekemu šestletnemu otroku, sedečemu pri ognju, vžgala obleka, in kmalu je bil ves v plamenu. Mati je šla medtem po vodo k studencu. Otrok je umrl vsled hudih opeklin.

Genjene naše dopisovalce uljudno prosimo, da nam svoje dopise pošljejo vselej do torka pred izdajo lista, ker pozneje došle zamoremo še le za drugo številko porabiti.

Zunanje novice.

Z glavo pod pazduho je prišel na policijsko stražo v Parizu neki mož Marcell Nonneville, toda glava pod pazduho je bila iz lepenke (popendekla) grlo pa je bilo rudeče pobarvano. Na svojem grlu je imel enako barvo. Komisarju pa je pripovedoval, da ga je povozil voz ter mu odbil glavo. Komisar je hotel blaznika pomiriti ter mu je prijateljsko svetoval, naj gre k zdravniku ter si pusti odbito glavo nastaviti na svojo truplo. „Pač bi bil norc“, je dejal mož z glavo pod pazduho, „to bom raje hodil brez glave, vsaj me ne

hrbet čisto zravnal, za kar bi mu moral prav za prav še hvaležen biti.

Če bode Peter zopet kakšno tako naštimal, da se bo splačalo prijeti za pero, bode Vam dragi bralci, to hitro naznanil Vaš udani Vošči-ga.

Kmet in konzumni direktor pred sodnijo.

Bilo je v nekem malem trgu na Kranjskem, kjer že ima skoro vsak kaplan svojo konzumno društvo. Tudi v tem trgu ga ni manjkalo, zakaj le neki, saj ima mladi duhovni gospod dosti časa za špeh rezati, dekletam tihelce in furtohe primerjati, sklobudrano vino točiti itd. V to konzumno društvo je prinesel ubog kmetič 10 kil masla na prodaj. Prvi komi, ki je poštenega kmeta prav dobro poznal, je maslo kar vzel, ker mu je povedal, da je dobro zvagano. Kaplan pa tega ni pustil in je zapovedal, da se mora maslo zvagati. Pri vaganju so pa našli, da ima maslo komaj 9 kil. Zato so kmeta zavoljo goljufije sodniji naznanili. On je sicer vse svetnike na pomoč klical, a to

bo kdaj bolela, zobje pa tudi ne.“ Moža so slednjič vtaknili v blaznico.

Zamena žen. Iz Lutona dohaja čudna vest, da sta si ondi zamenjala dva prijatelja svoji ženi ter sta z mešetarijo docela zadovoljna. Enako se je baje dogodilo na Ruskem. Neki mlad kmetič je zamenjal svojo mlado, lepo ženko za starejšo ženko svojega soseda, toda s tem pogojem, da vzame obenem v hišo tudi taščo. Po kratkem času pa je prišel ta kmetič ves zmučen k prvemu, ter ga prosil, naj se pogodba razveljavi, ker je baje hudič v primeri s taščo še prav pohlevna stvarica. Toda prvi kmetič jo je že dovolj poznal ter se je zadovoljil raje s starejšim babšetom le da se reši tašče.

Maček dedič. V Amiensu je umrla bogata vdova ter je svoje premoženje oporočila „svojemu dragemu“ mačku, ki ga je imenovala Cadet Roussel. Oporočeno je bilo 300 frankov na leto za njegovo hrano, 100 frankov za zdravnika, ki je imel vdovinega „srčka“ oskrbovati v bolezni, 100 frankov za zdravila in šele po mačkovi smrti naj vse podeduje otroška mestna bolnica. Toda francoska postava ne pripozna, da smejo podedovati tudi živali. Živinozdravnik tedaj zaman čaka na svojo plačo, otroška bolnica ne mora podedovati, ker še maček živi, in ako se ta presneta zadeva ne bo kmalu rešila ugodno, bo moral uboga para maček-dedič poginiti od lakote.

Preveč blagoslova. Gospa Ormsboyova v Chicagu je rodila te dni četverke in sicer tri fantičke in eno dekletce. Otroci so majhni, vendar popolnoma razviti. Gospa O. je rodila prej dvakrat dvojčke, enkrat pa trojčke. Troje otrok je rodila posamezno tako da ima tekom 9 let 15 gnezdačev v rodbinskem gnezdecu. Oče je baje nevoljen nad tolikim blagoslovom.

Dolar za poljub. Porotniki v Sheloygonu v Ohio so prisodili gospodični Bouskoni 500 dolarjev, katere

mu ni nič pomagalo, moral je pred sodnika. Začelo se je izpraševanje. „Je to maslo vašo?“ vpraša sodnik. „Koliko pa ste rekli, da ga je?“ vpraša dalje. Obtoženec pove, da 10 kil. Sodnik se zdaj obregne: „Toraj, vi ste hoteli goljufati, ker maslo še poštenih 9 kil nima! Ali ni to nesramna goljufija?“ — „Jaz sem mislil, da ga je pošteno 10 kil; čé sem se pa pri vagi zmotil, nisem jaz tega kriv,“ opravičuje se kmet. „No, kako pa bi bilo to mogoče?“ vpraša zopet sodnik. — „Vidite, častiti gospod, to je bilo tako.: „Jaz imam doma dobro vago, še le lani sem jo kupil, pa gviht so mi otroci nekam spravili. Da bi me v konzumû ne mogli goljufati, sem tam kupil 5 kil soli, 3 kile rajža in svoji stari za jutrajnji god 1 kilo kofeja in 1 kilo cukra. Vse te reči s papirjem vred sem namesto gvihta na vago djal, in moje maslo je še malo več vagalo. Če hočete vam vse kupljene reči sem prinesem, ker jih še nisem načel. — Lahko si mislite, kako sta načelnik konzumnega društva t. j. kaplan in prvi komi pri teh kmetovih besedah nos pobesila. Sodnijski pisar je potem okoli pravil, da sta z gerihta s pol klaftre dolgim nosom odšla. Ni vse zlato kar se sveti.

ima izplačati Peter Hugent, ki je gospodični obljubil dolar za vsak poljub. Omenjena gospica je pravzaprav zahtevala 3000 dolarjev, ker jo je Peter v istini liznil 3000krat. Zdaj ga je prav sladko „liznila“ navihana Američanka.

Buri v Belemgradu. „Slov. N.“ prejel je pred nekaj dnevi iz Belegagrada sledeče pismo: Zanimljivi gosti so se pretečeni teden v srbski prestolici prikazali. Pet Burov po imenu Oto Vite, Kristijan Krispsen, Peter Hasmuns, Jansen in Larsen, prva dva častnika in drugi navadni vojaki, vživali so dva dni srbsko gostoljubje. G. Vite se je vdeležil vojne na Špijonskopu, in Koiesbergu in je bil 5 mesecev pri Ladismitu in sicer po kapitulaciji Kronja na Pardebergu je bil ujet, od tam so ga prignali na Sv. Heleno. Tu se je srečal z angleškim mašinistom na nekem angleškem parniku. Ta mašinist je bil slučajno njegov prijatelj, ker tudi Vite je bil preje mašinist in sta bila nekdanj skupaj v službi. Ta angleški mašinist mu je obljubil, da ga reši robstva. Skrival ga je odpeljal na parobrod in ga skril med ogljem. Vite je srečno prišel v London in od tamkaj na belgiškem brodu v Anrverpen, potem na Nemško, od koder se je hotel vrniti na vojno polje v Južni Afriki, ali Angleži so ga v Port Saidu ujeli in odpeljali na angleški brod. Tu so spoznali v njem begunca od Sv. Helene in ga dolžili, da je tam ubil stražarja. Skoraj bi se bil moral neprosto-voljno vrniti v kapsko kolonijo, kjer ga je čakala smrt, ali Vite, da bi se rešil, je skočil z broda v morje. Sprejel ga je neki turški brod, na katerem je dospel v Carigrad. Ko je skočil z broda v morje ranil se je, in radi tega je ležal v Nemški bolnišnici v Carigradu. Ozdravivši se odšel je zopet na Nemško, kjer je našel svoje tovariše, s katerimi sedaj potuje v Južno Afriko. Oba častnika sta pripovedovala zelo zanimive stvari o Angležih in o njihovem bojevanju, na primer kako Angleži pripeljejo zarobljene burske žene in jih postavljajo pred sebe, tako, da Buri ne bi na nje streljali. Angleži fabricirajo lažnjive brzogave. Ako, recimo, zaplenijo 100 ovac, to njihove vojskovodje takoj brzogavijo na Angleško, da so vjeli 100 Burov. Angleški vojaki so skoro nagi. Obleke njihove so tako raztrgane, ko da so navadni prosjak, in sicer zato, ker se od začetka vojske niso preoblekli, temveč so v eni in tisti obleki, poleti potijo po zimi zmrzavajo. Angležem morajo v vojski pomagati različni na pol divji plemeni, kateri so pod angleškim gospodarstvom, ko n. p. Kafri, Svaci, Zulusi itd., ali s temi ljudmi je lahko priti na kraj, ker se puške strašno boje. V bolnišnicah postopajo Angleži z ranjenimi Buri kakor z divjaki. Mesto, da jih zdravijo, jim še pomagajo na — drugi svet. Kar se orožja, municije in hrane tiče, je za Bure lahka stvar, ker dobijo od Angležev vsega v toliki meri, da so burski vojaki z vsem bogato preskrbljeni, med tem ko se Angleži morajo mučiti ob kruhu in vodi. Za dva dni dobe 1 do 2 kile kruha in liter vode. Buri so bili v srbski prestolnici sprejeti z velikimi simpatijami in so našli tudi pomoč, da bi se srečno vrnili k svojim rojakom in z njimi uspešno branili svojo domovino.

Upor kaznjencev. Iz Newyorka poročajo: V Leavenvodu (Ranzas) se je uprlo 30 kaznjencev v ondotni kaznilnici. Vzeli so paznikom orožje, enega paznika usmrtili in dva ranili ter nato ušli. Konjenišstvo je šlo za beguni, enega ubilo in jih več ranilo.

Stradati zna. V Londonu neka miss Auguste Christensen, ki ne je po 30 dnij ničesar, a pije le včasih požirek vode. Kadar strada, leži na svileni postelji, a ljudje jo hodijo gledat. Bajè ni nikdar lačna.

Visoka starost. Iz Londona poročajo, da je v Richmondu umrla znana dobrotnica, gospa Elizabeta Hamburg, ki je dosegla 108 let, in 144 dnij. Še malo dnij pred svojo smrtjo je mogla čitati in pisati.

Mirovno razsodišče je sklicano na dan 20. t. m. da se posvetuje o vlogi Burov zastran južnoafriške vojne.

Buri se ne udajo. Z ozirom na Salisburyjev govor jo burski prezident Krüger izjavil, da ni misliti na konec vojne, dokler se Burom ne zagotovi popolna neodvisnost, ker rajše propadejo, kakor da bi bili kakorkoli odvisni od Angleške.

Človeške črepinje pri carinskem uradu. Na mejno carinsko postajo Verieres pri Lucernu v Švici je došel nedavno misijonar, ki se je, dokončavši znanstveno potovanje po Južni Ameriki, vračal v svoje rojstveno mesto Bazilejo. V enem zaboju je peljal s seboj zgolj prastare črepinje človeške, katere je izkopal iz starih grobov v Patagoniji. Brez pomisleka so uvrstili carinski uradniki čudno robo v predel „živalske kosti“ ter so zahtevali 10 rappov mitnine za kilo. Misijonar je v pravični jezi pojasnil uradnikom znanstveni pomen teh črepinj, potem so šele uradniki po kratkem posvetovanju zaznamovali zaboj s sledečo opazko: „Zaboj črepinj starih Američanov; že obnošeno osebno premično premoženje.“

Živega zamorca so sežgali v Perryju v državi Mississippi 5. t. m. Privezali so ga na drog in ga sežgali. Baje je onečastil neko belopolto žensko.

Umoril soprogo. Kakor poročajo iz Budimpešte, je zabodel 11. p. m. delavec Fran Sedök svojo ženo z nožem ter jej potem prepral trebuh. Sedök je bil že nekaj časa sem jako nervozen in je storil morda ta strašen čin v hipni blaznosti.

Učitelj v shrambi za brizgalnico. V Vshodnji Prusiji je vprašal učitelj pri generalnemu komandu, kdaj bode treba iti na orožne vaje. Ker se ni poslužil pripravnega pota za svojo prošnjo, so ga zaprli za 24 ur v shrambo za brizgalnice iste vasi. Učitelj v ječi, kjer se zadržujejo navadno sami potepuhi in vlačuge!

Deklici zgoreli živi. Nedavno je pustila Susičeva žena, ki stanuje v Gorici v ulici Kolonijski svoji dve punčiki, 5letno Mercedes in drugo 3letno, sami doma. Ona je šla po oprasku, predno pa je odšla, je dala Mercedi še velik grozd, da bo mirna ter se bo igrala z mlajšo sestro, ob enem pa je naprosila spodaj stanujočo Katarino Brak, naj pazi na otroka. Med tem časom je Mercedes zažgala na štedilniku kos papirja. Ali s papirjem vred unela se je tudi deklici

obleka, katera je bila hipoma v plamenu. Deklica je kričala in se vila v bolečinah, 3letna mlajša sestra pa je skočila k oknu ter klicala na pomoč. Otrok je umrl za opeklinami. — Marija Jazbec v Donbergu je pustila v kuhinji svojo 3letno hčerko Marijo. Punčika se je igrala ter prišla po nesreči v dotiko z ognjem, da jej je začela goreti obleka. Ker je kričala, so prihiteli ljudje na pomoč. Prepeljali so jo v goriško bolnišnico, kjer pa je takoj izdahnila.

Ponarejalce denarjev so zasačili v podjurski dolini na Koroškem. Dva so na zahtevo državnega pravdnistva zaprli, dva marljivo iskali. „Ponarejeni“ kronski petak je v Celovcu bil kot tak na sumu. Pošljejo ga konečno na novčni urad na Dunaj, od koder pride odgovor, da kronski petak nikakor ni ponarejen, marveč pravi pravcati petak, kakor so ga dobro ali slabo skovali na Dunaju. Državno pravdnistvo je toraj ostalo na cedilu, „ponarejalca“ so morali takoj izpustiti. Po nedolžnem sta sedela precej časa in še ob kronski petat sta prišla, ker so ga na Dunaju kot ponarejenega prej preklali, predno so ga za dobrega spoznali in zopet vrnil. Lepa bo, če bodo ljudi začeli sedaj zapirati tudi radi pravega in poštega denarja! Sicer pa ta slučaj jasno priča o dobroti našega sedanjega srebrnega denarja.

Bucika (knofelca) 3 leta v pljučih. Dr. Espani je predstavil pred malo dnevi zdravniški akademiji v Madridu 14letno dekle, katero je imelo 3 leta v pljučih buciko. Majhna pacientja je imela to škodljivo razvado, da je držala včasih šivanko ali kako buciko med zobmi — in tako ji je nekega dne, ko se je globoko oddahnila, spolznila bucika v sapnik. Zdravniki so uporabili Röntgenove žarke ter našli buciko na levem zgornjem kraju pljuč. Pacientja je mnogo trpela tekom časa, hudo je kašljala ter bruhal kri. Vzlic temu niso dovolili sorodniki, da bi jo operirali zdravniki. Pred kratkim pa se je je lotil znovič hud kašelj — in pacientja ja izkašljala popolnoma zarjavelo buciko. Čudno je, da se njej pljuča nič niso poškodovale. Dekle je zdaj zopet zdravo in čilo.

Američanska idila. James Meridy v Kentucky se je te dni razporočil s trinajsto svojo ženo in pol ure pozneje se je poročil s štirinajsto možitveželjno Evo. James pa zna še napredovati, — je šele 40 let star. Četvero žen mu je umrlo, z drugimi se je ločil.

Sodruhu vtrgal brke. Zadnjo sredo se je vnel v neki žganjariji v Kutni gori prepir mej žganjepivci, pri tem je delavec Barták vtrgal sodruhu Dvoráku desno polovico njegovih brk pod nosom, koje je negoval poškodovanec z mnogo skrbjo ter je bil na nje jako ponosen.

Anarhističen atentat? Iz Monakova poročajo: Pred pričetkom predstave je 1. t. m. v dvorani Odeon ustrelil nekdo štirikrat med občinstvo. Neki biljetér je bil smrtno, dva lahko ranjena. Nato se je strelec ustrelil. Bil je anarhist, kiparski pomočnik Hoffmann.

Morilke otrok. V Kristijaniji so neke ženske sprejemale nezakonske otroke v rejo ter jih tako zane-marjale, da so umirali. Tudi teple in mučile so jih.

16 trupelje so skrile. Zdravnike so varale in jim kazale večkrat enega otroka, da so prikriale družega, ki je umrl radi lakote ali tepeža. Dve ženski sta obsojeni na dosmrtno ječo, druge pa na večletno kazen.

Pes v blagajnici. V Berlinu je prišel nedavno k državni banki trgovec Landsberg z raztrganimi ostanki 10.000 mark, katere je imel shranjene doma v svoji železni blagajnici. V to blagajnico pa je zaprl nekdo iz nepaznosti majhnega psa; trgovec je ravno isti čas odpotoval ter se je vrnil šele v osmih dneh. Ves ta čas je bil tudi v blagajnici zaprt pes, ki je vsled silne lakote grizel bankovce, a je naposled vendarle poginil. Ko se je osmi dan vrnil Landsberg in je odprl blagajnico, je našel psa mrtvega, bankovce pa zelo zgrizene. Vendar mu je banka izplačala denar, ker so bile številke bankovcev in drugi potrebni znaki še videti.

Prenapolnjeni pekel. Veselo dogodbico iz svojega življenja pripoveduje angleški tenorist Patrik O' Mara. Pred nedavnim pel je v Dublinu „Fausta.“ Ko je prišel prizor, kadar se ima z Mefistom pogrezniti v pekel, je stroj, ki ima povzročiti, da se oba pogrezneta, nagloma odpovedal službo, in tako sta oba z zgornjo polovico telesa ostala nad odrom. Občinstvo je nestrpno čakalo, kaj se iz tega izcimi, kako se bo ta komedija končala. Vtem zakliče nekdo iz kulis: „Vraga, Patrik, meni s zdi, da je v peklu že vse zasedeno.“ Med tem, ko se je občinstvo na vse pretege smejalo temu umestnemu dovtipu, začela je strojna uprava zopet delovati in oba peklenska kandidata izginila sta „srečno“ potem v peklenko žrelo.

340 km vožnje pod brzovlakom. Iz Prerova poročajo, da je našel ondi železniški uslužbenec pod prtlačnim vozom brzovlaka, ki je vozil iz Dembice v Galiciji v Krakov, spečega 16letnega dečka. Fant je prevozil tako že 340 km. brezplačno sede na zavornih pripravah. Vsled utrujenosti in mraza je tako trdno zaspal, da so ga kmaj zbudili. Deček se je peljal v Krakov obiskat brata. Bil je črn kot zamorec.

Kralj Edvard ima raka. Vzlic temu, da so angleški oficiozni listi tajili bolezen kralja Edvarda, je vendarle res, da ima kralj v grlu raka. Te dni se je vrnil angleški prestolonaslednik s soprogo z dolgega potovanja domov. Oče je sina sprejel — nemo. Pozdrav se je izročil prestolonasledniku — pismeno. Kralj torej ne more ali ne sme govoriti več!

Siromak namazal doktorja. V nekem kraju živi nek advokat, katerega ljudje imenujejo „doktor Zguba“. Ta doktor je sicer prava korenina in rad komu kaj dobrega stori, to je, rad denarje posodi, kadar pa svoje terjatve ne more stiriti, je pa tudi zviti kakor lisica in vse se ga boji, skoraj tako, kakor otroci parkeljna. Zgodilo se je toraj, da je temu doktorju Zguba-tu nek siromak bil dolžan par desetakov. Ob tistem času, ko je ta siromak, bajtar denarje na roko dobil, imel je še eno kobilu in dve kravi. Ali kmali za tem obiskala ga je nesreča za nesrečo. Kobila se mu je ponesrečila in vzela jo je konjederec, eno kravo mu je nek Horvat pri belem dnevu ukradel in na

vso to nezgodo porodila je siromaku še žena dvojčka. — Doktor Zguba je torej za svoje desetake tožil, dobil pa ni nič, ker edino kravico siromaku niso smeli vzeti, ker dajala je otročičem prepotrebno mleko. — Nekega dne šel je siromak na bližnji sejem, kakor je tam sploh navada, četudi ni imel vinarja v žepu. Na sejmu je srečal ljubega doktorja Zgubo, kateri ga je lepo pozdravil, ga povabil, naj gre siromak z njim na živinski sejem, da mu bo on kupil eno kozo in mu jo podaril (šenkal), ker ima veliko družino in malo mleka. Ševeda to iz usmiljenja. Doktor mu je res kupil lepo kozico in jo siromaku pred pričami podaril. Koza je veljala 15 kron. Ubožec kar misliti ni mogel, kako lepo se je vse to zgodilo, gnal svojo živinčič iz sejma lepo domov in celo pot na vse pretege hvalil dobrega doktorja. V vasi, v kateri je stanoval, stala je seveda tudi gostilna. Pred to gostilno je siromak s kozico postal, pripovedoval o svoji sreči in hvalil zopet doktorja tistim, ki so ga hoteli poslušati. Stalo in pričkalo se je tam tudi več mešetarjev. Eden starejših izmed njih, ki je z doktorjem Zgubo imel že večkrat opravila, pa je z glavo zmajeval in proti koncu vprašal siromaka, če mu nič ne pade v glavo. „Pazi“, mu je rekel mešetar, „najbrž že jutri zjutraj pride doktor Zguba k tebi in ti zarubi kravo! Jaz na tvojem mestu zaklal bi še nocoj podarjeno kozo in jo pojedel. Mesa se menda tudi ne braniš!“ Siromaku se je ta nasvet dopadel in še isti večer je kozo zaklal ter jo raztrčiral. — Res, takoj drugo jutro že je prišel dobrotljivi doktor z eksekutorjem in se ustavil pri siromaku in ga pokličeta iz hiše in doktor je od veselja cepetal in zaukazal eksekutorju: „Zdaj v imenu postave zarubite mu kravo! On ima zdaj kozo, ki mu mleko daje! jaz sem mu jo včeraj podaril.“ Siromak se je zdaj malo namrdnil, popraskal za ušesi, potem pa smešljivo doktorju zarežal in pokazal na plot rekši: „Ja, prav lepo se vam še enkrat zahvalim, gospod doktor, za vaše usmiljenje, jaz sem kozo še sinoči zaklal, ker moji otroci so navajeni le na kravje mleko, ali kožo vam pa vendar rad prodam, daste si lahko črevlje narediti, volno pa si lahko denete za ušesi, da boste tam še bolj kosmati.“ In doktor je odišel z dolgim, dolgim nosom.

Krasna Madjarka in zaljubljeni detektiv. V Aradu je pobegnila svojemo možu dražestna njegova žena ter je vzela s s seboj 16000 K. Policija je izvohala, da je lepa nezvestnica izginila v Velko Kikindo ter je poslala najspretnjšega detektiva, (skrivni policaj) da jo pripelje nazaj k rodbinskemu ognjišču. Toda, moj Bog, redarji tudi niso iz lesa, imajo tudi včasih rahla, občutljiva srca — zapeljiv pogled in sladek nasmeh kake zemljanke tudi poplete in zmeša takega varuha občnega miru in postave — kakor se je na primer naključilo našemu detektivu, kateri je, ko je našel lepo Madjarko, popihal z njo čez mejo.

Sleparija. K dragotinarju Dieulafoin v Parizu je prišel pred kratkim neki eleganten gospod ter si je hotel kupiti prstan. Med tem ko si je izbiral med prstani, je prišel v prodajalno berač. Kupovalec je

vtaknil roko v žep ter je dal beraču dar. Dragotinar je gledal na kupčevalčeve prste in je zapazil, da je beraču stisnil nekaj „bliščečega“. — Pustil je oba pri miru, ko sta pa odšla ju je sledil. Na trgu Ventimille sta se berač in kupovalec prstanov srečala, nato pa odšla na glažek vina. Ondi ju je dal dragotinar aretirati. Berač je moral pač prstanček vrniti.

Dragi zdravniki. Američanski zdravniki so dragi gospodje. Pokojnega predsednika Mac Kinleya so zdravili 8 dni in računili 100000 dolarjev. Mac Kinley je vzlic temu računu umrl, ker je bil neozdravljivo ranjen.

Poroka stoletnega ženina. Milanški „Corriere della Sera“ javlja: V Alatri se je te dni oženil notar in mestni svetovalec Angelo Alviri po kratkem vdovčevanju, v starosti polnih 100 let, z gospico Paskvo Pulcinijovo. Mati „mladega ženina je doživela 105 let.

Gospodarske stvari.

O pomenu in uporabi umetnih gnojil.

Predavanje Dr. Ernesta Kramer-a, docenta na tehniški visoki šoli v Graecu (Dalje.)

2. Umetna dušičnata gnojila.

Dušec se nahaja v gnoju kot amonijak, soliterjeve soli ali pa kot organski dušec, ki je važni del mnogih organskih spojin, posebno beljakovnatih. Organske snovi segnijo v zemlji, pri tem se dušec spremeni v amonijak in slednji se prestroji v solitrnokisle soli (Nitrate). Najbrž ga dohaja iz teh solij rastlinam dovolj dušca ter da ga le izvanredno sprejemajo iz amonijakovih soli ali drugih dušičnastih spojin.

Na važnejšim gnojilom prištevamo vsled tega čilski solitar, ki ni drugega, kakor solitrnokisli natron. Ta solitar dobiva se iz južno-amerikanske republike Chili, in ima 95% solitrnokislega natrona; včasih ima ga pa komaj 70% in drugo je voda, kuhinska sol in pa magnezijeve soli. Več ko ima dušca v sebi, večje vrednosti je. Stane povprek 100 kilogramov 11 — 15 gl.

Čilski solitar je najboljši in najuspešnejši gnoj, ker se rad v vodi raztopi in rastline ga takoj povzijejo; ker ga dež iz zemlje jako lahko in brzo izpere, zato ga najbolje rabiš za površno gnojenje, ker s oslabele setve (po mrazu, toči, mrčesih) hitro pomagajo.

Kakor z vsemi umetnimi gnojili, tako ravna tudi s čilskim solitrom: stolci ga na drobno, ter redno potrosi. Dobro je primešati mu peska ali prsti.

Drugi važni gnoj, ki ima dušca v sebi, je življenjski amonijak, ker ima 95% te soli ter se rad raztopi v vodi; zemlja ga hitro povzije; a predno ga rastline posrkajo, mora se spremeniti v solitrnokislo sol. Ta povspesuje rast bolj počasno, kakor čilski solitar. Mešajo ga s superfosfati, ter rabijo pod imenom amonijakov superfosfat. omeniti nam je še fosfornokisli amonijak jako izvrstni gnoj; le škoda, da ga le malo pridelujejo, oziroma prodajajo.